

Antiquitus propriis subiecta Regibus fuit. Metellus, qu¹⁵⁷⁵ inde Cretici cognomen traxit, primus Romanis subegit. In unius dominatum lapsa republica, ac diviso demum inter Græcos ac Latinos Imperio, Græcis Cæsaribus obtigit. Anno vero M. CC. III. sociis Gallorum ac Venetorum armis, Alexioque, qui ab Isaacio patruo pulsus fuerat, in regnum restituito, ac mox Murzuflo tyranno interempto, Byzantium captum, Balduino, Flandriæ Comite, Imperatore creato, quadripartito divisum Imperium; pars Cæsari; pars Gallis; pars Venetis cecit. Quarta rursus inter Gallos ac Venetos tributa. Inde Venetiarum Princeps, ut decretis atque aliis publicis documentis constat, Dominus quartæ partis cum dimidio totius Imperii Romanicæ appellatus. Bonifacius vero, Montisferrati Marchio, cui Creta obvenerat, eam Venetis quadringentarum argenti marcharum pretio vendidit; atque inde Veneto imperio accessit; quam ut firmitus tuerentur, a priscis, Romanisque in primis petito exemplo, nobilium, ac civium Venetorum coloniam miserunt, quæ iisdem legibus atque institutis formata simulachrum Venetæ Reipublicæ referret.

*Creta
quomodo in
Venetorum
potestatem
pervenierit.*

Ad illam tunc insulam cum summo imperio regendam, ut diximus, Jacobus Fuscarenus se contulit; nutantia jura firmavit; labentem justitiam erexit; militarem disciplinam restituit; novas arces excitavit; temporis vetustate ac negligentia collapsam Equitum disciplinam instauravit. Nam Veneti initio in trecentos ac nonaginta quatuor (quos vocabant) *equitatus*, insulam partiti fuerant, in quibus tres equi censebantur, bini ad bellum apti, tertius ad sarcinas convectandas aliaque minoris momenti munera obeunda idoneus; qui universam 1182. summam conficerent. Temporis vero diuturnitate prolapsis rebus, ex securitate negligentia, ex negligentia legum atque institutorum contemptu exorto, præcipuum illud præsidium vel convulsum, vel imminutum fuerat, quod, ut ad pristinum nitorem perduceret, censum equitum habere, præmiis propositis, nobiles viros ad equitandi peritiam obeundaque militaria munera illicere Fuscarenus statuit, nihil æque ad generosos animos permovendos, quam virtutis laudem posse ratus. Peregrino quoque milite in singulis urbibus atque oppidis dispersito, regnum firmavit, numero ad quatuor mille ac sexcentos, Senatu jubente, redacto,

*Jacobi Fuscareni in
Creta re-
gno leges.*